

Nefndasvið Alþingis,
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík.

Reykjavík 4. maí 2015

**Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingar á lögum nr. 74/2012, (veiðigjald 2015-2018).
Þingskjal 1166 - 692. mál.**

VM – Félag vélstjóra og málmæknimanna átelur þau vinnubrögð að á hverju ári sé verið að breyta lögum og gjöldum í sjávarútvegnum. Einnig virðist það regla frekar en undantekning að mjög skammur tími er gefinn til að vinna umsagnir um þessar breytingar. Hins vegar fagnar félagið því að lagt sé af staða í að koma gjaldtökunni í varanlegt fyrirkomulag og auka fyrirsjáleika og koma á stöðuleika í umhverfi atvinnugreinarinnar.

VM vill benda á að vegna árlegra breytinga á lögum um stjórn fiskveiða og veiðigjöld hafa kjarasamningar sjómanna verið lausir frá 1. janúar 2011. Samtök fyrirtækja í sjávarútvegi SFS (nýja LÍÚ) hefur ítrekað borið fyrir sig að ekki væri hægt að gera kjarasamninga vegna óvissu í umhverfi atvinnugreinarinnar.

Það er því mjög brýnt að lagaumhverfi og gjaldtaka af greininni verði sem fyrst komið í varanlegt fyrirkomulag fyrir alla sem í greininni starfa.

Félagið telur að megin breytingar frumvarpsins séu til bóta og í rétta átt við að ná sátt um gjaldtökuna.

- veiðigjald verði ákveðið til þriggja ára á grundvelli sömu aðferðar og viðhöfð var við ákvörðun gjaldanna fyrir yfirstandandi fiskveiðiár 2014/2015,
- ákveðið verði tiltekið lágmarks-veiðigjald á alla stofna,
- veiðigjaldsnefnd verði falið að reikna framlegð við veiðar á einstökum nytjastofnum og afkomuígildi,
- sérstakt álag verði lagt á veiðigjald í makríl,
- veiðigjald verði innheimt í staðgreiðslu,
- fyrirmæli um tímabundna lækkun veiðigjalds vegna kvótakaupa taki nokkrum breytingum,
- fyrirmæli um afslátt frá veiðigjaldi vegna smærri útgerða taki minni háttar breytingum,
- tekið verði upp veiðigjald á hvalveiðar,
- upplýsingum um kostnað við veiðar verði safnað með skattframtölum.

VM er sammála því að gjöld séu lögð á veiðar og vinnslu sem afgjald fyrir afnot af sameiginlegri auðlind þjóðarinnar, þannig fái þjóðin hlutdeild í þeim arði sem nýting sjávarauðlindarinnar skapar. Það eru allir sammála um það, hins vegar má það ekki íþyngja atvinnugreininni.

Varðandi hugtakið hóflegt gjald þá vill félagið leggja áherslu á að það þurfi að skoðast út frá stöðu samfélagsins hverju sinni. Í því ástandi sem nú ríkir í samfélaginu sé eðlilegt að hóflegt gjald sé eins hátt og hægt er miðað við afkomu atvinnugreinarinnar.

VM telur að afkomustuðlar sem veiðigjaldanefnd útfærði til álagningar veiðigjalda, rétt skref í að finna varanlegan grundvöll við álagningu veiðigjalda fyrir hverja tegund. Félagið varar hins vegar við öllum hugmyndum um að gjaldið sé að stórum eða öllum hluta tekið af útgerðinni en ekki heildar afkomu fyrirtækjanna. Eftir því sem stærri hluti gjaldsins er tekinn af útgerðabættinum mun það framkalla þrýsting um lægra fiskverð þar sem fyrirtæki kaupa eigin afla í eigin fiskvinnslur og um leið lækka laun sjómanna og gjöld af greininni.

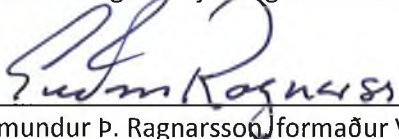
Félagið ítrekar að gegnsæi verður að vera í verðlagsmálum greinarinnar svo að hægt sé að leggja á rétt veiðigjöld. Að vera með allt í lokuðu kerfi á einni hendi, veiðar, vinnslu og sölu afurða til fyrirtækis erlendis sem fyrirtækið á líka, er fyrirkomulag sem bíður upp á alltof miklar möguleikar til að stýra því hvar hagnaðurinn er tekinn og hefur ekki gefið góða raun í fyrirtækjarekstri. Það er hluti af sátt þjóðarinnar um sjávarútveginn að verðlagsmál greinarinnar séu opin.

Félagið vill bend á að í dag er engin opinber stofnun sem fylgist með því hvort eðlilegt heimsmarkaðsverð sjávarafurða er að skila sér til landsins fyrir þann sjávarafla sem er seldur á erlendum mörkuðum.

Félagið leggur því til að Verðlagstofa skiptaverðs verði eflað og hlutverk stofnunarinnar um eftirlit og upplýsingagjöf um afurðarverð erlendis verði tryggt, til að tryggja það að eðlilegt afurðarverð skili sér til landsins. Einnig að rétt fiskverð sé gert upp við sjómenn, en þar hefur verið brotalöm á vegna manneklu stofnunarinnar. Félagið lýsir þungum áhyggjum sínum um að gjaldið muni verða tekið af launum sjómanna.

Félagið telur fyrirkomulag gjaldtökunnar vera útfærsluverkefni sem á ekki að vera flókið og með helst engum frádrögum að afsláttum. Hins vegar eins og ítrekað kemur fram í umsögn VM leggur félagið megináherslu á að tryggja verði að stofninn sem gjaldið er lagt á sé réttur. Að áliti félagsins gefur fyrirkomulag verðmyndunar á fiski og eftirliti með afurðaverðum eins og það er í dag ástæðu til mikillar tortryggni og að gjöld til samfélagsins séu ekki rétt af sjávarauðlindinni.

Virðingafyllst,
f.h. VM – Félags vélstjóra og málmæknimanna

Guðmundur P. Ragnarsson formaður VM.